

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Helyben: Vidéken:
Egy hóra . . . I kor. Egy hóra . I kor. 50 fill.
Negyedévre . . . 3 . . . Negyedévre 4 . . . 50 .

Felolós szerkesztő:
MEGEDÚS LORÁNT.
Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
Piac-utca 47. és 49. szám.

A két hadsereg.

Debreczen, május 17.

Ugy érezzük: nevezetesebb politikai dátuma rég volt Magyarországnak, mint 1910. június elseje. Volt egy 1905. január 26-ika. A botlást, amelyet a nemzet akkor elkövetett s amelynek következményeit eléggé láthatta, fogja helyre ütni a június 1. Most már szinte nem is kétséges, hogy az új parlamentbe be fog vonulni az a hatvanhetes többség, melyre szüksége van ennek az országnak és amely többség nagy, korszakos hibákat fog helyrehozni és meg fogja teremteni az ország jövő kulturájának és békességének alapjait.

Az urnákhoz! Soha választópolgárok szavazatának történelmibb fontossága nem volt, mint épen ennél a választásnál.

Az ország kerületeiben ott lobog a munkapárt, a liberális nemzeti munka lobogója és a magyar választópolgárságnak könnyű lesz választania. Soha könnyebb nem volt, mint most. Soha ellentét mult és jövő, demagógia és komolyság között úgy ki nem éleződött, mint eme napokban.

Az egyik táborban ott állnak a multak hősei. A politikusok, kik hirtelen el-

felejtették hitvallásaikat, mikor uralomhoz jutottak. A vezérek, kik rossz uton vezettek egész tömegeket. És a másik táborban ott látja a nemzet azokat a férfiakat, kiknek neve és programja összefonódott a politikai és társadalmi liberálizmussal. A programjuk világosság, a céljuk tiszta és felreérthetetlen: a nemzet jövőjének biztosítása. Gondoskodás erről az országról és tiszta szabadelvűség, mely minden polgári osztályt átragyog. Ez a másik tábor. Tessék választani!

Az egyik táborban ott állnak a töredékké zilálódott demagóg csapatok. Testvérek és gyűlölik egymást, ellenségeskednek és megfojtanak egymást egy kanál vízben. Fogalmuk sincs, mi az: összetartás, állandóság, reális politikai elvek. És a másik táborban ott van az állandó kormányzás és a nyugodt fejlődés minden biztosítéka és lehetősége. Amott a zavaros és értelmetlen kaosoz, itt nyugodt alapjai egy építendő épületnek. Ott egy kétséges és homályos perspektíva, itt tiszta kilátás a nemzeti fejlődésre. Tessék választani!

Az urnákhoz! — és tessék meggondolni, hogy a fehér szavazólaphól téglá lesz, mely erősíti és fentartani se-

gíti az állam épületét; mely a nagy közösség javát szolgálja és jövőjét támasztja meg és biztosítja a kormány terveinek végrehajtását. A kormány szavazói nem egy pártot erősítenek, hanem egy országot. Az ő győzelmük nem egy klub győzelme, hanem a szabadelvűségé. Az ő diadaluk Magyarország jövője és tülkük függ polgártársaik békés munkájának lehetősége.

Az a szebb jövő, melyet ez a szegény és agyonsanyargatott, ezer sebből vérző ország a sorstól végre megérdemelne. Kinek esik nehezére a választás, mikor a megifjodásról, az ujrászületésről kell döntenie az által, hogy a parlamentben végre a tehetség és munka jusson szóhoz. A kormány szavazói közé kell, hogy álljon az országnak egész értelmisége. A munkapárt hívei között lesz minden gondolkodó magyar és megfogják csinálni Magyarország történelmének új fejezetét. A nemzeti kultúra igazi munkásait fogják beküldeni az új parlamentbe, hogy békén dolgozhassanak ennek a hazának jövő kulturáján.

Ez a választás a magyar intelligencia győzelme lesz. Ez a választás a magyar gondolkodás diadala és a magyar nemzet rehabilitálása lesz.

Ami édesebb a szerelemnél

— Orosz életkép. —

Lapkin Ivanovics Iván, egy kellemes külsejű fiatal ember és Jambliczkája Szemjonovna Anna, egy fitos orru kisasszony, leültek a padra a patak partja mellett. Nagyon kitűnő helyen állott ez a pad, lehajló águ fák vették körül. Kíváncsi szem nem láthatott át a lombok sűrűségén, csak a vízből felszökellő halak láthatták, mi történik a padon. Kezükben a horogvessző s a horgon a reá húzott féreg. Mindjárt hozzá is fogtak a horgászásához.

Mily boldog vagyok, hogy végre egyedül lehetünk — szólalt meg Lapkin. Sok nagyon sok mondanivalóm van neked, Szemjonovna Anna . . . Midőn először láttalak, akkor tudtam meg csak igazán, hogy miért vagyok a világon . . . Akkor tudtam meg, hogy mi a szerelem . . . az igazi, a forró szerelem . . . Már pedzi . . . Ne, ne húzza ki még a horgot! Hadd harapjon bele a hal . . . Mondd, Szemjonovna Anna, remélhetem-e, hogy te is szeretsz engem? . . . De most gyorsan rántsa ki horgot . . .

Szemjonovna Anna gyorsan kirántotta a horgot és felsikoltott. A levegőben egy csúszós hal ficánkolt a horogszinór végén. — Jaj, hamar fogja meg! — ujjongott a leány.

A hal kisiklott Ivanovics Iván kezéből, egy darabig vergődött és csapkodott a vízben — egy locsósánás — és megint benn volt a patakban.

Lapkin midőn a hal után kapott, a halacska helyett Szemjonovna Anna kezét kapta el s ajkához szorítva, megcsókolta. Szemjonovna Anna szabadkozott egy kissé, de mar késő volt. Az első csókot nyomon követte a második, utána a harmadik, a negyedik . . .

Midőn már szeri-száma sem volt a csóknak, vidám kacaj szólalt meg a hátuk mögött. Megfordultak és látták, hogy a vízből egy furdó gyerek bukkan fel előttük. A Szemjonovna Anna öcsese lubickolt vígan a hús patakban. Megállt előttük, aztán ismét kacagott.

— Hi, hi, hi. He, he, he! Csókolódtatok! Megálljatok megmondom a mamának!

— No, de ha van benned tisztesség, — hebegte Lapkin — még sem fogod megtenni. Gyalázatosság volna leleskedni másra, de még gyalázatosabb aztán be is árulni.

— Ha kapok egy rubelt, nem árulok el benneteket! De ha nem adtok, meg-lássátok!

Lapkin elővett egy rubelt a zsebéből s odaadta a lurkónak. Kólya — így hívták — fátyentett egyet és beleugrott a vízbe.

De a fiatalok nem mertek többé csókolózni.

Lapkin másnap tussal és festékekkel kedveskedett a Kólya gyereknek. Anna pedig egy darab csokoládét tört neki. De a gyerek mindig ott lábatlankodott körülöttük, egy lépést sem tehettek, hogy a nyomukba ne lett volna.

— Kicsi gyermek még — dühöngött magában Lapkin — s mégis mily szörnyű gazember. No ebből is szép akasztófavirág válik még valamikor.

De Kólya ahelyett, hogy magába szált volna, utóbb még követelőbb, még szemtelenebb lett; folyton fenyegetőzött, hogy így elmond mindent a mamának, úgy elmond mindent a mamának. Szóval: zsarolta a szerelmeseiket. Végre már órát is követelt tőlük.

Az is megtörtént egyszer, hogy Kólya ebéd közben hirtelen felkacagott. Kezdetben csak úgy odakancsalított Lapkinra, de aztán alattomosan vihogva odasupta neki.

— Meséljek valamit?

Lapkin oly vörös lett, mint a rák, Szemjonovna Anna pedig kifutott a szobából.

Augusztusig tartott ez a gyötrelmes állapot. De augusztus végén Lapkin megkérte Anna kezét.

A szülők beleegyeztek a házasságba. Nyomban azután hogy ez megtörtént, Lapkin szaladt ki a kertbe, megfogta Kólyát s úgy helybenhagyta, hogy a jövődöbéli sógor ordított mint a sakál.

Jött Szemjonovna Anna is, az meg a fülét rángatta meg a kedves öcsikéjének.

Később, midőn már boldog házastársak voltak, kölcsönösen megvallozták egymásnak, hogy sem mátkaságuk alatt, sem mátkaságuk előtt soha oly boldognak nem érezték magukat, mint midőn kiöltöthették mérgeket azon a gaz Kólya gyerekén.

Eredeti amerikai JOHNSTON kévekötő RÄHMER SÄNDORNÄL **Plac-utca 26.**
aratógépek, Plantage répa és tengeri kapálók kizárólag Bächer-Melichár-Johnston fióktelepe (Nagytrafik udvar.)

Mozgófényképek

Körösi ur pünkösd első napján program-beszédet zongorázott. Mindenki tudja, hogy a tisztelt jelölt urnak van egy kellemetlen politikai Achilles-sarka, amelynek a legszelebb gáncs is elég, hogy a tisztelt Justh-dalia a legborzalmasabb tyúkszemrelépéseknek kijáró óbégatásokkal szisszenjen fel. Elhatározta tehát ő Körösisége, hogy erre a könnyen sebezhető sarokra furcsa és nem épen illatos gorombaságok bivalybőréből készített védőpáncélt. Rámutattunk, s legyen nyugodt Körösi ur, rá is mutatunk még arra, hogy a szeretetreméltó akarnok ur a maga politikai hitvallásában nem épen konsekvens. Erre ő vakar egyet ezen az achillesi sarkán s azt mondja: Kérem, hát igen, én voltam hatvanhetes, azonban megmutatom, hogy most már egészen mint a Justh-követő vagyok, mert — hókusz-pókusz — tessék idénézni, vesszek egy csomó Justh-párti komiszszágot, belesomagolom ezt a kissé namisson is látható sarkamat, úgy hogy egészen eltűnjék közöttük s most az így kikészített lábammal jól odarugok a nemzeti munkapártnak. Egy jó Justh-féle rugás, nemde, mindent expiál?

Nos, Körösi ur rugott s első rugását, mily tiszteltetés, ami lapunknak szánta. A rugással jó izlésünk tiltja foglalkoznunk. Csak egy „udvariassági“ momentumot említnék. A kedves Körösi figyelmesen kiszámította, hogy mi történhetik a mi lapunkkal június elsején és másodikán. Gondos figyelmét alászan köszönjük, jelölt ur s ígérjük, mi is gondosan foglalkozunk az ön június elseji „eshatóságai“-vel, sőt „bukhatóság“-aival is. Nagy gyönyörűséggel, szívesen, s lássa-lássa jelölt ur, el se hinné rólunk, in gyen tesszük.

Városunk öreg angol lapja, mely születése óta angolkórban szenved és a koalíciós rezsim alatt félretéve a függetlenségi szüziés erényeit, a 67-es kormány boudoirjában töltött feledhetetlen napokat, országgyűlési képviselővel együtt ma ismét a hódítás erények köpenyét öltötte magára. S mint az erények szent multtal bíró papnöje gondosan örökös afelett, hogy a nemzeti munkapárt milyen életet él Debreczenben.

Ez a párt bizony virul és diadalmasan hódítja meg a város polgárságát. Érthető hát, ha a hódítás fája, nagyon fája a jó öreg angol újságnak és nap-nap után az erények pusztulásával sirja tele a hasábjait. Pünköstre nagy leleplezéseket közölt munkapárti kocsmákról. Felsorolta, hol látott munkapárti szavazókat és végül a párthiveit lendülettel sorokban felhívja, hogy siessenek ezekre a kortestanyákra. De csak az olyan függetlenségi érzelmű hívek menjenek — figyelmeztet az angol újság — akik nem választók, „akiknek nincs szavazati joguk, mert ezek“ — indokolja angolkóros naiv becsületességgel — „nem adják el vele a lelküket“.

Tehát az angol lap bevallja, hogy szavazati joggal bíró párthiveiknek elég egy kis ital, hogy eladják a lelküket. Szép véleménynyel vannak egymásról!

Az új Kossuth-szobrok

A második pályázat pályaművel.

Egy hónap hijján egy egész esztendő telt el a debreceni Kossuth-szoborra kiírt első pályázat lejárása óta. Ma délben járt le a második pályázat, amely, mint ismeretes, szűkebb körű volt, amennyiben az első pályázaton legjobbnak ítélt hét szobrást hívták meg a pályázatra.

A második pályázaton mind a hét művész részt vett. Műveik megérkeztek s most állítják fel azokat a Péterfia-utcai tornacsarnokban, amelyet a Kossuth-szobor bizottság jelölt ki a szobrok elhelyezésére.

A pályázat nyílt s azon a nevek alatt vesznek részt a művészek, nevezetesen Róna József, Margó Ede, Fűrey Richárd, Somogyi Sándor, Pásztor János, Kallós Ede és Ligeti Miklós. A pályaművek felállítására és rendbehozására néhány napot igénybe fog venni s csak azután fog intézkedni Kovács József polgármester, a bíráló-bizottság elnöke a z őr összehívására. A zsűri összehívása előtt a szobrokat, a nagy bizottság határozatához képest, bemutatják a sajnónak, illetleg a közönségnek s csak ezután ül össze a bizottság, hogy döntését meghozza.

A Kossuth-szobor pályázat kivételének díja 150 ezer korona. Az első díj 3000, a második 2000 s a harmadik 1000 korona.

A politika eseményei.

Közös minisztertanács Budapesten.

Ma délelőtt 10 órakor közös minisztertanács volt, melyen Aehrenthal gróf külügyminiszter elnökölt. A tanácskozáson résztvett Schönaich báró közös hadügyminiszter, Burián báró közös pénzügyminiszter, Montecuccoli gróf tengernagy, Khuen-Héderváry gróf magyar, Bienerth báró osztrák miniszterelnök, Lukács magyar, Bilinsky osztrák pénzügyminiszter, valamint több elvdari tanácsos vezet.

Déli egy órakor iélszakították a minisztertanácsot s este öt órakor folytatták ismét. Félhivatalosan jelentik, hogy a mai közös miniszteri értekezletnek az 1910. évre szóló közös költségvetés megállapítása volt a tárgya, melyet már a múlt év szeptember 14-ikén és 18-ikán Bécsben tartott közös miniszteri konferencián behatóan megtárgyaltak és elfogadták. Tehát inkább információ-jellege volt az új tárgyalásnak a jelenlegi magyar kormány számára, azonkívül pedig egyes fűgűben maradt költségvetési részletek egyértelmű megoldását célozta. A delegáció összehívásának időpontját a mai tanácskozásban még nem állapították meg, de a birodalmi tanácsban képviselt királyságok és országok tartománygyűlésének előrelátható ülésézeire való tekintettel, a delegációk egybehívását november hóra vették tervbe.

Miniszterek a királynál.

A király ma délelőtt külön kihallgatásán fogadta Schönaich báró közös hadügyminisztert. A kihallgatás félórát tartott. Délután négy órakor Bienerth báró osztrák miniszterelnök jelent meg külön kihallgatásán a Felség előtt.

Aehrenthal külügyminiszter ma délután félórát látogatást tett Khuen-Héderváry gróf miniszterelnöknél.

A miniszterelnök az itt időző közös és osztrák miniszterek tiszteletére este 6 órakor ebédet adott, amelyre a közös minisztertanács tagjai és résztvevői voltak hivatalosak.

Az új honvédelmi államtitkár.

A hivatalos lap holnapi száma közli Karácson Lajos miniszteri tanácsosnak honvédelmi államtitkárrá való kinevezését.

Kristóffy képviselőjelölt.

Zólyomból táviratozzák: A tót nemzetiségieknek küldöttsége ma felkérte Kristóffy József volt belügyminisztert, hogy a szliácsi kerületben jelöltséget vállaljon. Kristóffy elfogadta a jelöltséget s pártonkívüli programmal lép fel.

A leleplezett adósrófolók

Szterényi a függetlenségi párttól.

Azok a gondos hazafiak, akik a kereskedelmet és ipart féltik s az az aggodó „kereskedő“, aki a kereskedelmi és iparkamarát veszedelemben látja vezetőinek politikai érzülete miatt, azoknak figyelmébe ajánljuk Szterényi József volt kereskedelmi államtitkár értekezését. Ebben akaratlanul és csak a pusztá igazságok felsorolásával ugyancsak ráteríti a vizes lepedőt a koalíciós garázdálkodásra, amely ama dicső függetlenségi párt jóváhagyásával volt csak lehetséges, amely függetlenségi párt jelöltjei most egyszerre oly szerelmesek az ipar és kereskedelem érdekeibe.

Az államvagyon és az államadósságról közöl Szterényi becses adatokat. Kiténik az előadásból az, hogy a független hazafiak által fentartott koalíciós kormány céltalan célokra szétszórt kiadásai mily biztosan vitték az államot a csőd felé.

Legcsúnyább és a kereskedőknek és iparosoknak nem is eléggé ajánlható figyelmébe a „függetlenségi“ szinte szemérmetlen adópolitikája.

Szterényi kimutatja, hogy 1870—1907-ig az egyenes adók 125,094,000 koronáról 295,233,000 koronára emelkedtek, tehát megkétszereződtek. Mivel pedig a földadó nem változott, ezt az egész bevétel emelkedést a kereskedők és iparosok fizették.

Ilyen állapotok mellett volt bátorsága a nagy függetlenségi parlamentnek azt a horribilis adóemelést tartalmazó új adótörvényt megszavazni, amely a kereskedők és iparosok adóját mértéktelenül felemeli.

Kereskedők és iparosok, ha a nagy függetlenségi párt eme művében örömtökök telik, akkor annak a legényeiből válasszatok megint képviselőt.

A II. kerületi Nemzeti Munkapárt választási pártirodája a Bika-száloda cukrásztornéban van. Felvilágosítással naponként délután 5 órától 7 óráig készséggel szolgál a párt vezetősége.

Uj! Májusban megnyílik Wacha Róbert Uj!
ruhafestő, vegyi tisztító és gőzmosó intézete

A férfiak kitartottja.

Kragujevics Spázó a bírák előtt.

A letört és elzúllott dzsentrí gyerek: Kragujevics Spázó ma ismét a bírái elé került. Ha természetellenes hajlamu férfit ily bűncselekményt miatt felelősségre vonnak, rendszerint a szánalom ural bennünk. Az igazságosságunk ilyenkor talán azt követelné, hogy az ilyenfajta embert ne büntessék, hanem betegnek tekintsék, akitől ugyan meg kell védeni a társadalmat, de nem a fegyház utján. Azonban a Kragujevics Spázó pöre más érzéseket vált ki belőlünk. Ez az ember nem beteg, hanem veszedelmes gonosztevő. A természetellenes szeretkezés nála nem kóros állapot volt, hanem üzlet, az egzisztenciájának alapja. Éveken keresztül ebből élt, a férfiak kitartottja volt és kegyetlenül zsarolta a mindenféle rangú és rendű barátait.

De emellett megfordult a legelőkelőbb szalonokban — fekete szemé és sápadt arca kedvenc zsúr-fiúvá avatta őt és csak hajszalon mult, hogy karriért nem csinált.

A budapesti királyi ügyészség Kragujevics Spázót a következő bűncselekményekkel vádolta:

1. A Kiss Tamásné kárára elkövetett lopás;

2. a Stute Károly kárára elkövetett lopás büntette;

3. szándékos emberölés büntette és rablás büntette címén azzal, hogy az 1908. évi június 20. és 21-ik napja között levő éjjelen Berlinben Engel Gyula vajkereskedőt megfojtással előre meg nem fontolt szándékból megölte és pénzt elrabolta;

4. gyilkosság és rablás büntettének kísérlete címén azzal, hogy az 1908. évi szeptember hó 2-ről 3-ára virradó éjjelen Bécsben Reitz Edét előre meg nem fontolt szándékból meg akarta ölni, hogy pénzt és értéktárgyait elrabolja, tettét azonban akaratán kívül eső okból nem fejezhette be;

5. két természet ellen való fajtalanság vétsége címén azzal, hogy 1907. évi június havában Frankfurtban Stute Károlylyal és az 1908. év tavaszán, valamint az 1908. év szeptember havában Reitz Edével több ízben fajtalanságot követett el.

A budapesti kir. törvényszéken — mely egy ízben már tavaly novemberben foglalkozott a bűnügyel — a ma kezdődött főtárgyalás elnöke Mikovich Lajos dr., a vádat Sztrache Gusztáv dr. képviseli, míg a védelmet Déry Géza dr. ügyvéd látja el.

A lopásokat nyílt ülésen tárgyalták, a többi vádvalással azonban zárt ülésben foglalkozott a bíróság. Az általános kérdések után az elnök megkérdézi a vádlottól:

— Beismeri-e, hogy volt háziaszonyát. Kis Terézt kétszer meglopta?

Vádlott: Igen. Egy barátom, aki nagyon meg volt szorulva, nagyobb kölcsönért fordult hozzám. Nekem nem volt pénzem s hogy segítsek rajta, megloptam a háziaszonyomat. Mikor az asszony színházban volt, kinyitottam az íróasztalát és 72 korona készpénzt és 200 korona értékű ékszert elloptam.

Elnök: Ön ugyanakkor elzalogosította a saját ruháját és úgy tüntette föl háziasz-

zonya előtt a dolgot, mintha magát is meglopták volna.

Vádlott: Ez igaz.
— És hogyan lopta meg másodszer az asszonyát?

— Amikor Kissné észrevette, hogy meglopták, nagyon megijedt és először is megnézte, hogy az íróas tala titkos fiókját, melyben több drága ékszer volt, nem fosztották-e ki. Így tudtam meg, hogy van még ékszere és másodszer is megloptam.

Rónay György miniszteri segédfogalmazó és Dirnorné Kiss Teréz tanítónét hallgatták ki ezután tanukul. Azt vallották, hogy Kragujevics megtérítette a lopott tárgyak értékét.

A bíróság ezután a következő vádpontok tárgyalására tért át, amely zárt ajtó mögött folyt le. A tárgyalást holnap folytatják.

A III. kerületi Nemzeti Munkapárt választási pártirodái

a következő helyeken állítottak fel:

1. A Kossuth-utcai választók részére:

Frohner-szálloda 25. sz. szoba

2. A Varga-utcai választók részére a

Royal-szálloda cukrászterme

ahol felvilágosítással mindennap délután 5 órától 7 óráig készséggel szolgál a párt vezetősége.

Láng Lajos Versecen.

Lesújtó kritika a koalícióról.

Debreczen város nemzeti munkapártjának harmadik kerületi képviselőjelöltjét, Láng Lajost volt kereskedelemügyi minisztert tudvalevően Versecen is fölléptette a nemzeti munkapárt. Láng Lajos szombaton délután érkezett. Versecere, fogadására nagyszámú közönség jelent meg és lelkes ovációkban részesítették. Miután Zoffmann Sándor munkapárti elnök és Rezuha dr. pordörmeister üdvözölte Láng Lajost, megkezdődött a bevonulás. A menet élén száz tagu lovasbanderium haladt. Este nyolc órakor ismerkedési est volt a Hungária-szállóban, amely alkalommal a jelöltet lelkesen ünnepelték.

Láng Lajos pünkösd vasárnapján dél előtt tíz órakor mondta el programbeszédét a Hungária-szálló nagytermében.

Minden állam létalapját — fejtegette nagy tetszéssel fogadott beszédében — pénzügyi helyzete képezi. Az államvasutak ez előtt nyolcvan-száz millió korona tiszta hasznót hajtottak s már-már ott voltunk, hogy a haszon teljesen fedezze a kamatokra szükséges összeget. Ekkor következett az áldatlan koalíciós korszak s az államvasutak jóvedelme felére szállt alá.

A koalíció nemcsak telt pénztárt, hanem telt miniszteri fiókokat is talált. Ezeknek a fiókoknak a tartalmából éppen azért nem lehetett törvény, mert ők megakadályozták. Az új kiegyezés azt jelenti, hogy míg azelőtt le voltak kötve az osztrák tarifák, most szabadon rendelkezhetünk a saját tarifáinkkal, de semmi közünk sincs az osztrák vasúti tarifákhoz.

Miután az önálló vámterülettel s a bankkal foglalkozott az obstrukcióra tért át: Uraim, nem tehetek róla, de én az obstrukciótól többé már nem félek. Ugy

tűnik fel előttem az obstrukció réme, mint valami műoroszlan, melyből ugyan még kiordíthat valaki, de amely többé már nem haraphat.

Ezután a választó jogi kérdésében kifejtette ismert álláspontját, amely e jog lehető kiterjesztését követeli.

Délben egy órakor Láng Lajos tiszteletére kétszázötven terítékű társasbéd volt a Hungária-szállóban.

Halál a Kossuth-utcai templomban.

Gyászos pünkösd-i istentisztelet.

Pünkösd első napján tragikus esemény játszódott le istentisztelet közben a Kossuth-utcai református templomban. Egy idős polgárosszony a szertartás közben hirtelen rosszul lett s mire a padsorokból nagynehezen a templom kijárásiáig vánszorgott, holtan roskadt össze. Az öregasszony hirtelen halála a templomi közönség soraiban nagy pánikot keltett, úgy, hogy csak jó idő múltán állott ismét helyre az istentisztelet folytatásához szükséges nyugalom és csend.

Özv. Faragó Györgyné 68 éves jó módú debreczeni polgárosszony pünkösd első napján már jókor bement a Kossuth-utcai református templomba, ahol az egyik hátulsó padban huzódott meg s az egyházi éneklésben buzgón vett részt. Szünet alatt panaszkodott a mellette ülő asszonyoknak, hogy már napok óta rosszul érzi magát s a templomba is csak azért jött el, mert amint eddig nem maradt el a templomból, ezúttal sem akarta elmulasztani az istentiszteletet épen ezen a nagy ünnepen.

Alig kezdődött meg az egyházi beszéd, özv. Faragó Györgyné hirtelen elhalványodott s felemelkedett a helyéről. A mellette ülők kérdezték, hogy mi baja, de az öreg asszony már nem tudott felelni, hanem a kijárási felé integetett, jelezve, hogy a szabad levegőre szeretne kijutni. Nehányan segítségére siettek s kivezeték az ájuldozó Faragónét a templom tornácába, ahol leültették az ajtónyitogató asszony kis szalmolyára.

Özv. Faragóné néhány percig csendesülten ült a szalmolyon, egyszerre azonban felnyitotta a szemét s alig érthetően ezt sugta az ajtónyitogató asszonynak:

— Jaj, gombolja ki a bluzom, mert mindjárt meghalok!

A következő pillanatban Faragóné orrából és szájából ömölni kezdett a vér s az öreg asszony néhány perc lefolyása alatt meghalt.

Az előtelefonált mentők, valamint a rendőrség részéről kiküldött rendőrtiszt és orvos már csak a beállott halált konstatálhatták. Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy Faragóné halálát szívrohamból okozta.

A hirtelen halált halt öregasszony holttestét koporsóba tették s Dankó Mihály egyik halottszállító kocsiján bevitték a közokozóházba.

Megnyilt Fehér J. új butornagyáruháza Feltűnő olcsó árak. Hunyadi-utca 17.

Weisz Adolf posztó kereskedése ideiglenesen a főtőzsdével szemben levő bódében.

Nagy földcsuszamlás a szolnoki Tisza-hídnál.

Késnek a debreczeni vonatok.

Ma délután egy borzalmas szerencsétlenség vak hírével telt meg néhány rövid óra alatt a város. Ellenőrizhetetlen forrásból az a rémületes szenzáció kelt szárnyra, hogy a Budapestről reggel induló s a Debrecenbe 12 óra 6 perckor megérkezni szokott gyorsvonattal a Szolnok melletti Tisza-híd előtt óriási szerencsétlenség történt. Mikor pedig a gyorsvonat délután hat óra felé megérkezett, az esti gyorsnak a katasztrófájáról kezdtek beszélni.

Az elterjedt vakhírek annál megdöbbentőbben hangzottak, minthogy a mai gyorsvonatokkal városi életünk több kitünősége volt utban hazafelé. *Megyeri Pál dr., Tüdös János dr., Kardos Albert dr., Oláh Gábor* ma utaztak Budapestről vissza Debrecenbe s így érthető, hogy a katasztrófa híreit nagy izgalommal tárgyalták. Szerkesztőségünkben a délután folyamán egyre csengett a telefon az aggódó érdeklődők kérdezősködése miatt.

A vakhírek szerencsére valótlannak bizonyultak. Mindössze nagyobb földcsuszamlásról van szó, mely a vasúti közlekedést nagyban késlelteti ugyan, de amely katasztrófát egyáltalán nem okozott.

Szolnok és Szajol között, a Tisza vashidja közelében a vasúti pálya megrongálódott. Ingoványos talajon épülvén a pályatest, földcsuszamlás következtében kimozdult a helyéből. Már egy héttel ezelőtt észrevették, hogy gyöngül a pálya, de azóta azért folyton zavartalanul közlekedtek a vonatok. Ma aztán megindult a földcsuszamlás. Tehervonatok most már egyáltalán nem közlekedhetnek a pályán, a személyvonatok forgalmát pedig átszállásokkal bonyolítják le. Az átszállások s a vonatok óvatos előrehaladása okozta, hogy a mai gyorsvonatok oly későn érkeztek be Debreczenbe.

A pályát, mely mintegy száz méter hosszúságban rongálódott meg, száz munkás javítja s valószínűleg holnapra már teljesen helyreáll a forgalom.

Irodalom.

A „Nyugat” Ignótus, Osvát Ernő s Fenyő Miksa irodalmi s kritikai szemléjének május 16-iki száma a következő rendkívül érdekes tartalommal jelent meg: Móricz Zoltán Zoltárok könyve, Tóth Wanda: Hiába: (Novella) Ady Endre: Versek. Halász Gyula: A modernizmus. Ignótus: Vers Hatvány Lajos: Rembrandt-fejek. Móricz Zsigmond: Sárarany (Regény. Második kötet VII.) Gellért Oszkár: Vers. Ignótus: Jegyzetek (A politika mögül: A duálizmus tragikuma. VII. Eduárd. Figyelő: Brahms Requiemje (Jász Dezső). A nemzeti karikatura-kiállítás (Feleki Géza). Üzlet és irodalom (Lengyel Menyhért) Haselbeck Olga Ortrud (Bálint Aladár). Andrejev Leonid: A vörös kacaj (Nagy Lajos). A „Nyugat” előfizetési ára félévre 10 kor., egész évre 20 kor. Szerkesztőség és kiadóhivatal: V. Mérleg utca 9. I.

A II. kerületi csatateréről.

Papp József dr. a kereskedőkért s az iparosokért.

Hogy erősen közeledik a képviselőválasztások napja, a második kerületben hatványozott erővel folytatja a nemzeti munkapárt az agitációt, hogy kitűnő jelöltjének, Papp József dr.-nak, az országos hírvédőnek nevével győzelemre juttassa a maga elveit. Nemcsak a kerület belvárosi részén, de a külsőségeken is egyre nagyobb számmal sorakoznak a választók a nemzeti munkapárt taborába, áthatva e párt programjának nemzet-erősítő tartalmasságától és annak az átérzésétől, hogy ez a program és magának a második kerületnek az érdeke méltóbb képviselőt aligha találhat a nemzet tanácsában, mint a Papp József dr. képviselői működésében.

A Belvárosi Polgári Kör üdvözlöte.

Debreczen második kerületének választási kampányát a főváros előkelő társadalmi is élénk érdeklődéssel kíséri. A Belvárosi Polgári Kör-ben, amely egyik legelőkelőbb közéleti tényezője a fővárosnak, nagy lelkesedést keltett, hogy Debreczen második kerületének nemzeti munkapártja az ő alelnökének, Papp József dr.-nak nevével indul a június elsejei nagy ütközésbe s ennek az örömeinek kifejezését is adott abban a táviratban, melyet a második kerületi pártelnökséghez intézett. A sürgöny így szólt:

Nagyságos Komlóssy Dezső urnak,
a nemzeti munkapárt elnökének

Debreczen.

A budapesti Belvárosi Polgári Körnek a rendes szombati összejövetelükön egybegyűlt tagjai szeretettel alelnökük, dr. Papp József iránti benső ragaszkodásuktól áthatva, hazafias üdvözlőket küldik a debreczeni nemzeti munkapártnak és azon meggyőződésüknek adnak kifejezést, hogy a debreczeni nemzeti munkapárt a választáskor fényes diadalt fog aratni. Éljen a debreczeni nemzeti munkapárt és annak képviselőjelöltje, dr. Papp József.

A Belvárosi Polgári Kör
és a belvárosi nemzeti munkapárt tagjai.

Papp József dr. a kereskedőkért
és az iparosokért.

Nem győzzük eléggé dicsérni a második kerületi nemzeti munkapártnak azt a helyes érzékét, hogy Papp József dr. jelölésével milyen szerencsésen választotta meg azt a férfit, akinek kezébe méltóképpen tegye le a kerület érdekeinek védelmét. Ennek a dicséretnek a jogosultságát dokumentálta a hétfői nap, amikor Papp József dr. a párt kereskedő- és iparos bizottságának ülésén e két társadalmi osztály jogos követelményeinek lelkes szószólójaként lépett fel. A bizottság ülésre, melyen Falk Lajos elnököt, küldöttség hívta meg Papp József dr.

A képviselőjelöltet, mikor a bizottság ülésén megjelent, lelkes ovációval fogadták, majd Szántó Győző nagygyáros intézett hozzá üdvözlő beszédet. Tolmácsolta a deb-

receni kereskedők és iparosok túlnyomó részének ragaszkodását a nemzeti munkapárt programja és második kerületi jelöltjének kiváló egyénisége iránt és föltárta azokat a körülményeket, amelyek arra készítik a kereskedő- és iparos-társadalmat, hogy a nemzeti munkapárt lobogója alatt tömörüljön. Utalt a koalíció-alkotta adóreformra, amely elviselhetetlen terheket rótt az iparra és kereskedelemre. Rámutatott arra a körülményre, hogy a kereseti adó az ötvenes évek óta 70 százalékkal emelkedett, míg a más-nemű adók emelkedése aránytalanul ki-ebb volt. A kereskedők és az iparosok készséggel szolgáltatják anyagi tőkéjük egy részét adó alakjában a haza javára, de joggal kívánják azt, hogy szüntessék meg az aránytalanságokat. Kéri a képviselőjelöltet, hogy olyan szeretettel védelmezze a kereskedő- és iparos-osztály érdekeit, amilyen lelkesedéssel követik e két osztály tagjai a Papp József dr. illusztris nevével ékesített lobogót. (Leikes éljenzés.)

Papp József dr. gyönyörű beszédében mondott köszönetet az üdvözlésért, majd rajos tetszésnyilvánításoktól kísérve fejtegette, hogy milyen fontos szerepe van az iparos- és kereskedő-osztálynak Magyarországon fejlődésében. A magyar nemzet, amikor ezer év előtt a hazába jött, civilizálatlan népcsoportból állott, de miután ezen a helyen letelepedett, beilleszkedett abba a kulturálmillióba, melyben a nyugati államok voltak. Magyarország sokáig kizáróan agrárállam volt, de őseink kénytelenek voltak számolni annak a szűkegességével, hogy az agrár-foglalkozás mellett itt virágzó ipar és kereskedelem legyen. Magyarország csak akkor lesz erős, ha a középosztálya erős lesz, ami csak az ipar és a kereskedelem virágzásától remélhető. Kijelenti, hogy egyáltalában nem szimpatizál azzal a felfogással, amely a kereskedelemnek és az iparnak, ennek a két fontos gazdasági tényezőnek alacsonyabb pozíciót szán. Ez volt a legutóbbi kormány bűne és ezzel a kereskedelemellenes tendenciával szakítani kell mielőbb. (Rajos éljenzés.)

Beszélt ezután az adóreformról és kimutatta, hogy a koalíció által létrehozott adótörvények nemesak az iparra és a kereskedelemre, hanem az egész középosztályra súlyos terheket rónak. Amde — folytatta — önköri érzik a legkeservebben ezeket a terheket, mert önköri épp úgy szellemi munkások, mint a lateiner emberek, de azzal a súlyos különbséggel, hogy önköri még a rizikót is viselik, mert a veszély az önköri számláját terheli. Az ország közönsége — igaz — felindult az új adótörvények ellen, az iparkamarák, a kereskedelmi testületek és a budapesti ügyvédi kamara tiltakozása folytán felfüggesztették ugyan ezen törvények végrehajtását, de a döntésre hivatott faktorokra, a jövő országgyűlésre még az az igen fontos feladat vár, hogy ezek a törvények életbe ne léptetessenek. (Éljenzés és taps.) És ha úgy alakulnak a viszonyok, hogy az ország fótanácsában az önköri bizalmából szavazattal bírok, (Felkiáltások: Ugy lesz!) az önköri érdekeit, az iparosok és a kereskedők érdekeit hathatósan fogom szolgálni, mert én át vagyok hatva annak a tudatától, milyen fontos a nemzetgyonnyarapodása szempontjából a virágzó ipar és a virágzó kereskedelem.

Tüntető, lelkes éljenzés hangzott fel Papp József dr. beszéde után, melynek végzetével a bizottság tagjai Papp József dr. üdvözlésére siettek.

A csütörtöki pártvacsera.

Mint már jelentettük, a második kerületi nemzeti munkapárt választópolgársága e hó 19-én, csütörtökön este fél 8 órakor a Bika-szálloda nagytermében társasvacserát rendez illusztris képviselőjelöltjének, Papp József dr.-nak a tiszteletére. A vacsorára szóló

Vízvezetési, központifutási és Benoid gázvilágítási telepeket legelőkeltebben és legolcsóbb hivatalban mérnöki felügyelet mellett készít:

KLÁR ANDOR műszaki osztálya

DEBRECZEN, Piacz-utca 77. Telefon 445.

Egy évi jótállás, díjmentes felügyelet.

Főszervező:

Okenfusz Antal.

részvételi-jegy, amelynek 2 korona az ára, a pártvezetőség tagjainál váltható.

Újabb képviselőjelöltek a debreczeni kerületekben.

A debreczeni képviselőjelöltek száma pünkösdi vasárnapján megszorodott. Az első kerületben a Justh párti Tüdös János dr. ellenjelöltet kapott Varga Lajos dr. debreczeni ügyvéd személyében, akit a Kossuth-párt jelölt.

A harmadik kerületben a szociáldemokrata párté az új jelölt. A szociáldemokraták vasárnap délután a Bika-szálloda nagytermében nagygyűlést tartottak, melyen nagyszámu közönség vett részt, szervezett munkások és a polgári közönségből is számosan. A nagygyűlésnek, melyet a szervezett munkások dalkörének éneke nyitott meg, Bokányi Dezső, a budapesti pártvezetőség nagytudású tagja volt az előadója, aki a politikai helyzetről és az általános választójogról tartott előadást, sokat polemizálva Tisza István gróf állásfoglalásával. A nagygyűlés elhatározta, hogy Debreczen harmadik kerületében jelöltet állít, az alindokolva meg ezt a határozatát, hogy a Justh-párti Kőrösi Kálmán sem feltétlen hiva az általános, egyenlő és titkos választójoghoz és képviselőjelöltül Bokányi Dezsőt kiáltotta ki. A nagygyűlést a szervezett munkások dalkörének éneke zárta be.

A dorogi legényháború.

Májusi esküdtiszék első lőtárgyalása.

Ma kezdődött meg a debreczeni esküdtiszék ez évi tárgyalásainak májusi ciklusa, melyen először Czékó György hajdudorogi legény szándékos emberölési bűnpéret tárgyalták. A lőtárgyaláson Tóth Aurél dr. kir. törvényszéki bíró elnökölt Szavazóbírák: Nagy Kálmán dr. és Ujfalussy József dr., jegyző: Rézler Ervin dr., a közvédat Taby Mihály dr. kir. ügyész képviselte.

A sorolás megejtésével rendes esküdtiek lettek: Lada János, ifj. Bihari István, Harsányi István, Géber Mihály, Kovács János, Szikszay Géza, Szabó Lajos, Nagy József, Szatke Ferenc, Balogh István, Domán Miksa, Páros József. Pótesküdt: Horváth József.

Az esküdtibírók a mai első tárgyalásán Czékó György hajdudorogi születésű, 2 éves földműves bűnyében ítélték. A által parasztlégény szándékos emberölés üntettével vádoltan került az esküdtibírók elé.

Ez év január hó 14-ikének délutánján történt, hogy Czékó György Hajdudorogon a Frisch Lajos korcsmájában összetalálkozott néhány haragosával. A legények ellenségeskedésének az volt az oka, hogy a korcsmázó fiatal földművesek, akik mind „hegyközbeli”-ek voltak a falu másik részében, a „második tized”-ben lakó legényekkel haragot tartottak, nehezteltek Czékóra, amiért „hegyközbeli” létére a második tizedbeliekkel cimborál, sőt menyaszonny is a gyűlölt falurészből választott.

A korcsmába lépő Czékót haragosai gunyolódva fogadták s később, mulatozás közben egyre nekivadultabban sértegették, sőt, mikor a szidalmakra visszafelelt, az egyik legény, Lugosi György tetleg is bántalmazta. Czékó védekezni próbált, ekkor azonban mindannyian rátámadtak s Czékóknak menekülnie kellett a korcsmából.

A megszegyenyítés miatt felingerült, de különben az italtól is felhevült legény hazarohant s szomszédjától, ifj. Szabados

Mihálytól elkérte a puskáját, azzal az ürügygyel, hogy egy kutyát akar lelőni. A puskával visszaroht a korcsma felé s utközben találkozott Szűcs Jánossal, a korcsmától már hazatérő legények egyikével. Czékó vak dühében Szűcsre emelte a fegyvert s egy két lépésnyi távolságból rálőtt. Szűcs, akinek bal mellkasát járta át a golyó, rögtön meghalt.

Az esküdtiszék verdiktje alapján a bíróság Czékó Györgyöt a 92. §. alkalmazásával három évi börtönre ítélte. Az ítélet jogerős.

HIREK

— **A király Budapesten.** Budapesti tudósítónk táviratozza: A király ma reggel egyenyed héttől hét óráig a Várkertben sétált. Délután három órakor Strobl Alajos szobrász és Benzur Gyula festőtanár műtermében tett látogatást. Este hat órakor József főhercegnél és Augustus főhercegnőnél ebédel; a király holnap tartja meg a dísz-szemléit a budai Vármezőn. Holnap este hat órakor Gizella főhercegnő tiszteletére, aki holnap éjszaka Bécsbe utazik, túsúudvari ebéd lesz.

— **Némethy László Debreczenben.** Némethy László dr. miniszteri tanácsos ma Debreczenben időzött. Némethy dr. délnél látogatást tett Kovács József polgármesternél.

— **A püspök látogatása a szegényházban.** Az Ispotályon levő református szegényház lakóinak magas látogatói voltak pünkösdkor. Erőss Lajos dr., a tiszántúli egyházkerület tudós püspöke és fenkölt lelkőneje, Tisza Karolina urasszony az ünnep első napján résztvettek a szegényházi istentiszteleten, amelyen Hajdu Zsigmond püspöki titkár prédikált és urvacserát osztott. Az istentisztelet után a püspök és felesége felkeresték a szegényház lakóit.

— **Új debreceni táblabírák.** Budapesti tudósítónk táviratozza: A felhivatalos Bud. Tud. jelenti, hogy a holnapi hivatalos lapban Ujfalussy Dezső dr. debreceni ítéltáblai elnöki titkárnak a debreceni ítéltáblához bíróvá való kinevezetése meg fog jelenni. Ez a kinevezés városzerte őszinte örömet kelt, mert Ujfalussy Dezső dr. a debreceni közélet egyik legtiszteltebb, legszeretettelőbb alakja. A hivatalos lap mai száma közli, hogy a király Hegedüs István debreceni járásbírói kir. táblai bírói címmel és jelleggel ruházta fel. A kitüntetés alkalmából Hegedüs Istvánnak sok gratulációban van része.

— **Debreczen Drezdában.** Dreza város egészségügyi egyesülete 1911. évben nemzetközi egészségügyi kiállítást rendez s arra meghívta Debreczen városát is.

— **Lemondott városi tisztviselő.** Harsányi Miklós dr., a belvárosi kapitányához beosztott tiszteletbeli aljegyző ma bejelentette a polgármesternek, hogy lemond állásáról.

— **Eljegyzés.** Komlóssy Rózsikát, Komlóssy Arthur takarékpénztári igazgató és neje Pusztay Róza leányát a pünkössti ünnepek alatt jegyezte el Szinay István honvédtuszárihadnagy, néhai Szinay Gyula volt országgyűlési képviselő és neje Weszprémi Erzsébet fia.

— **Gáthy Bálint dr. kitüntetése.** A hivatalos lap tegnapi száma közli, hogy az igazságügyminiszter, Gáthy Bálint dr. kir. ügyész, a debreceni ügyészség vezetőjét a

VII. fizetési osztályba léptette elő. A kiváló ügyészt, akit egyik legutóbbi nem s ténykedése alkalmából az egész ország közvéleménye oly lelkesen ünnepelt, méltán éri ez a szép kitüntetés, mely az egész város társadalmában őszinte és mélyenérzett örömet kelt.

— **Debreczeni mérnök a budapesti repülőversenyen.** A Magyar Aero Club igazgatósága most tette közzé a június hó 5-én kezdődő nemzetközi repülőversenyre történt nevezéseket. Ezek között szerepel Szatke Ferenc debreczeni ki. mérnök is, aki saját konstrukcióju repülőgéppel indul a küzdelemben. A verseny résztvevői a következők: Behrand Adolf német, Johannesthal, Chavez A. francia, Lyon, Duray L. francia, Lyon, Etrich Igo osztrák, Wr. Neustadt, Illner J. osztrák, Wr. Neustadt, Molon L. francia, Havre, Jaurin M. francia, Páris, Wienoziers Eugén német, Berlin, Le Blanc francia, Mourmelon, Esimoff M. orosz, Moszkva, Steinbeck Hans német, Satsburg (Slesw.-Holstein), Latham Hubert, francia, Páris, Stein Walter német, Berlin, Paulhan francia, Páris, Ruggerone Germano olasz, Torino, Rougier Henri francia, Páris, Cheuret M. francia, Marseille, Balsan Jacques francia, Páris, Jullemot Henry francia, Páris, Amerigo M. francia, Páris, Wardhalovsky I. lengyel, Lemberg, Bischof osztrák, Bécs, Montigny Alfréd gróf francia, Páris, Orcquet L. teiga, Bruxelles. Magyarok: Kutassy Agoston dr. Budapest, Zsély Aladár Budapest, dr. Herzeg mérnök, Budapest, Horváth Ernő, Budapest, Adorján János, Budapest, Antalfy Géza, Taaad-szántó, ifj. Kovács Miklós, Taaad-szántó, Szatke Ferenc kir. mérnök, Debreczen, Szárits János, Szabadka.

— **Az őszi nagy hadgyakorlatok.** Sátoraljnyhelyről táviratozzák, hogy az őszi nagy hadgyakorlatok előkészítésére kiküldött 17 tagu katonai bizottság Sztropkót tűzte ki a hadgyakorlatok középpontjánál. A király főhadiszállása Sztropkón lesz, Huszár Zsigmond báró kastélyában.

— **A Jótékony Nőegylet közgyűlése.** A debreczeni Jótékony Nőegylet május hó 21-én, szombaton délután 4 órakor a nőipariskola nagytermében (Eg. ház 5. sz.) tartja évi rendes közgyűlést, a következő tárgysorozattal: 1. Elnöki jelentés az 1909. évről. 2. Az 1909. évi zár számadás bemutatása és a felügyelő bizottság jelentése, valamint az 1910. évi költségvetés tárgyalása. 3. Jogtanácsos jelentése az egylet jogi ügyeiről. 4. Egy alelnöki állásnak betöltése. 5. Két felügyelő-bizottsági tag választása. 6. A választmány kiegészítése. 7. Esztleges indítványok. A közgyűlésre az egylet összes tagjait tisztelettel meghívjuk azzal, hogy ezen közgyűlésen a megjelentek alapszabályaink 20. §-a értelmében, a tagok számára való tekintet nélkül, az előző közgyűlésre kitűzött tárgyak felett érvényesen határoznak. Debreczen, 1910 május 12. Veressné Szathmáry Teréz, nőegyleti elnök, Kancz Ákos, nőegyleti titkár.

— **Buza Barnát meghuntették.** Sátoraljnyhelyről táviratozzák: Az itteni rendőrkapitány Buza Barna Justh-párti jelöltet, aki e hó 8-ikán Kazy államtitkár programbeszéde alkalmával a csendőrséget sértegette, hatóság elleni erőszak vétségéért 200 korona pénzbüntetésre ítélte.

— **Harminc éves találkozó.** A következő sorok közlésére kártek föl bennünket: Felkérjük mindazon tanulócsapatokat, akik 1880-ban velünk együtt végezték a debreczeni ref. főgimnáziumot, jöjjenek el a harminc éves találkozóra, amelynek időpontját f. évi június 29-re, Péter Pál napjára, délelőtt 9 órára tűzzük ki, helyeül pedig a kollégium kis tanácstermét jelöljük meg. Előlegesen jelentkezést kérünk, mindennemű

Glück József

üveg-, porcellán, kőedény és lámpa kereskedése DEBRECZEN, Placz utca 6. sz. (Nagytemplommal szemben) Nagy raktár kiházasítási cikkek, alpakka áruk, tükrök, majolika, vella. mint üveg és porcellán dísz tárgyakban. — Képektervezési és építészeti vállalat. Viszonteladónak legelőnyösebb bevásárlási forrás. Legszigorúbb szabott ár.

kérdésre szives felvilágosítást adunk. Budapest és Debreczenben 1910 május 15-én. Dr. Némethy Károly miniszteri tanácsos Budapest, I. Pauler-u. 18. Dr. Kardos Albert reáliskolai tanár, Debreczen, Reáliskola-utca 2.

— **A postai autombilok.** A nagyváradai posta és távirat-igazgaóság értesítette a városi tanácsot, hogy a vasúti állomás közelében kért terület átengedéséről lemond, mivel a postai autombilok számára más helyen építenek hangárt.

— **Elhunyt debreceni honvédhadnagy.** A debreceni honvédtudományok tisztkarát gyász érte: egyik fiatal, rokonszenves tagja, Horváth József hadnagy vasárnap reggel meghalt. Az elhunyt hadnagy családja a következő jelentésben tudatja gyászát:

A legmélyebb fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk a felejtethetetlen jó gyermek, kedves testvér, sógor, rokon néhai Horváth József m. kir. honvédhadnagy élete tavaszán, rövid, de igen súlyos szenvedés után, 24-ik évében május hó 16-án reggeli fél 9 órakor elhunyt. Feledhetetlen drága halottunk folyó hó 18-án délután 5 órakor, Kosuth-utca 44. szám alatti házuknál megtartandó rövid gyászima után fog a Kosuth-utcai sírkertben örök nyugalomra helyeztetni. Mely végtisztességtételre az elhunyt rokonait, bajtársait, barátait és ismerőseit szomorodott szívvel meghívjuk. Debreczen, 1910. május hó 17. Adás és béke lengjen porai felett! Bánatos édesanyja: Özv. Horváth Mihályné Csóka Mária. Az összes rokonság nevében ír. Testvérei: Mihály nejjével Balás Máriaival. Mária özv. Bundsmann Jenőné. András, Erzsébet Lovass Endréné gyermekeivel. István. A temetést Dankó M. utóda: Dankó Béla temetkezési intézete rendezi.

— **Nagy sikasztás egy lővörös-lapnál.** Budapesti tudósítónk táviratozza, hogy a fővárosi rendőrség szenzációs sikasztás ügyében folytat nyomozást. Wittenbery Lajos, a Pesti Hírlap kiadóhivatalának főpénztárosa, összejátszva a vállalat főkönyvelőjével és egyik ellenőrével, két év alatt mintegy száz ezer koronát sikasztott el a befolyt hirdetési és előfizetési díjakból. Az összeg egy részét, 64 ezer koronát, megtalálták a főpénztárnál, a többi pénz pedig megtérül a sikasztók magánvagyonából. — Eddig még egyiküket sem tartóztatták le.

— **A honvédség téglát kér.** A debreceni honvédtudományok parancsnoksága a libakert mellett levő katonai gyakorlóterén akadályokat akar építeni s az építés céljaira tíz ezer darab téglát kér a várostól.

— **Arany Bika Mulató.** A hétfői előadás a kolosszális sikerű rekordműsor bemutatóját jelentette. A páratlan attrakció, Th. A Stanhope villamos száma minden várakozást felülmúlt. A szenzációs, csodás és rejtélyes szám a pompás műsor városzerte emlegetett attrakciója. La Malinose, a Milandó Nagy Opera primaballerinájának táncait, Olra and Carbeth végtelenül kacagtató jongleur-trükkjeit, Hunyadi Emil komikus kupléit percekig tartó tapsok és tüntető ovációkkal hálálta meg a publikum.

— **A református tanítók majálisa.** A Halley-üstökös megjelenését nem várta oly élénk érdeklődéssel a közönség, mint a református tanítók majálisát, mely május hó 21-én, szombat este lesz a nagyerdői Dobos-pavillonban. Derék tanítóink meg is érdemlik, hogy a közönség a legnagyobb pártfogásban részesítse vállalkozásukat. Már eddig is sok jegy elkelt, ami az elérendő sikert hirdeti. Hiszünk, hogy az egyházak s a város vezető férfiai közül is számosan jelennek meg e mulatságon, hogy ezáltal is kifejezést adjanak annak a nemes rokonszenvennek, mellyel a tanítóság iránt viseltetnek s amelyre a tanítóság közhasznú tevé-

kenységével minden tekintetben reá szolgált. A rendezőség már szétküldte a meghívókat. Akik tévedésből meghívót nem kaptak, forduljanak a rendezőbizottság tagjaihoz, akik e tekintetben is a legszívesebben állanak a közönség rendelkezésére.

— **Sakkverseny.** A debreceni felső kereskedelmi iskola ifjúsági sakk-köre által rendezett egyfordulós verseny nagy érdeklődés mellett folyt le s tegnap nyert befejezést. Az előmérkőzés befejezése után döntő mérkőzésre került a sor, amelynek eredménye: első lettek: Kulcsár Dezső középső A) és Kulcsár Kálmán alsó C) oszt. tan., második, illetőleg harmadik lett Markovits Ignác felső oszt. tanuló. A két első játszma-vezetés nélkül, játszma-nyerték 80 százalékát nyerték meg. A versenyt Margócsy Emil vezető tanár felügyelete mellett Markovits Ignác ifjúsági elnök rendezte.

— **A kereskedelmi- és iparkamara közgyűlése.** A debreceni kereskedelmi és iparkamara május hó 19-án, csütörtökön délután 3 és fél órakor székháza tanácstermében (Piac-utca 69. szám) rendes közgyűlést tart, melynek napirendjén a következő fontosabb ügyek szerepelnek: I. Elnöki előterjesztések. II. A titkári jelentés az ügyforgalomról. III. Miniszteri elintézkedések. IV. Államsegélyes ügyek. V. Ösztöndíjak, kitüntetések. VI. Ipari tanfolyamok a kamarakerületben. VII. A debreceni fővámbivatal kedvezőbb elhelyezése. VIII. Női felső kereskedelmi iskola Debreczenben. IX. Új mértékűgyi rendeletek. X. A máramarosi sóbányák szükségletének háziipari előállítására. XI. Az ipartestületek adatközlései a pénzügyi igazgatás számára. XII. Társ kamarák indítványai. XIII. Vasut, posta, táviró-telefon ügyek. XIV. Kéményseprési ügyek. XV. Vársárok, vámok, helypénzek. XVI. Iparjogi vélemények. XVII. Indítványok.

— **Krámer Józsefné hölgy fodrász-terme** Piac-utca 58. Iparbank udvar, villanyal fejet mosok, hajat szárítok, hajat festek és ondolálok. Villanyal aromasságot, szépségápolást, manikűrözést eszközök. Hajmunka különlegességek kaphatók. Egy ügyes tanulóleány felvétetik.

— **Lopás a Simonyi-uten.** Erber Ernő nagykereskedő Simonyi-uti villájába tegnap Csóka Sándor 13 éves csavargó fiú besurrant és egy 2000 koronát tartalmazó pénztárcát ellopott. A tetten ért tolvaj futásnak eredt, de hamarosan elfogták s átadták a rendőrségnek.

— **A legszebb alkalmi ajándék** Né, methy „platinotypia” arcképei.

— **Valódi panama** és szalma kalapok divatos nyakendők s más uri divat cikkek Györfi Testvéreknél, Piac-utca 30.

— **Vendéglősök figyelmébe!** Zenélőszekrény pénzbedobással pótol egy zenekart remek hanggal, részletre Schwartznál a városházával szemben.

— **Vitárius Sándor** külföldön tanulmányozott szakképzett orvosi műkötszerész mester Speciálista készíti a jelenkor legjobb sérvköteit, haskötőit, müláb-, műkezeit Szent Anna 1.

— **Darabos karbit** megérkezett Földvárihoz, Piac-utcai barak.

— **Repülőgépek** nagyválasztékban Thaisz Arthur papírneműárúházában.

— **Nyári selyem** és ezérna keztyűk, nadrágtartók nagy választékban Vitáriusnál, Szent Anna 1.

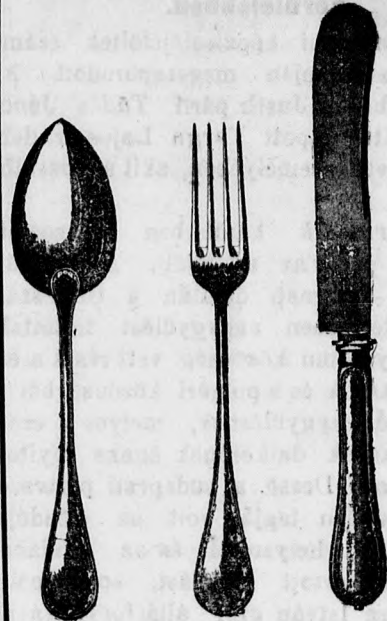
FŐVÁROSI BAZÁR

Debreczen, Simonffy-utca I. sz. Bérpalota

Mi a legkiszívottabb s a bel- és külföld legelső tekintélyei, valamint sok ezer orvos által ajánlott táplálószer egészséges és bábajos gyermekeknek és felnőtteknek. Nagy táplálótétele van, előmozdítja a csont és az izom fejlődését, szabályozza az emésztést és használatát olcsó.

Legolcsóbban teljes bizalommal

Órát,
ékszer
Ezüst-
neműt

Löfkovits Arthur és Tsa

Magyarország legnagyobb órás, ékszerész üzletében vásárolhatunk.

Regény-Csarnok.

Fényes házasság.

(64.) Irta: Vértési Arnold.

— Feleségemnek a feje fáj. Tudják, hogy mindig fáj a feje!

Nagyon jól tudják, mindig a feje fáj a kényes teremtménynek, ha nem akar elmenni valahová. Pedig ide bizony eljőhetet volna, különb dámák is eljöttek, grófnék is eljöttek.

Csaby Kálmán csak félfüllel hallja a susogást, hanem tudja, hogy az ő feleségéről susognak.

— Hej, mért nem olyan asszony az, mint a többi — gondolja magát an.

És még egyebet is gondol, nagyon sok szomorú, keserves dylgot s hátraszegi a fejét, összeüti bokáját és tánczol, mint az örült, tánczol, megállás nélkül, pihenés nélkül. Hej! Ha azt a sok keserves gondolatot ki tudná tánczolni a fejből!

A leányok, menyecskék mint az orsó perdülnek keze közt. Mi annak a vasgynrónak egy-egy nő? Minl a pefyhet emeli föl a legkövérebbet is és csak úgy röpi a levegőben, hogy a lába alig éri a földet.

(Folytatjuk)

617—1910. v. k. szám.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni királyi járásbírósnak V. 3382/5—1909. számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint az Egyesült olajkereskedelmi társaság részére 181 korona 80 fill. tőke, ennek 1909. évi május hó 18. napjától számítandó 5% kamatai és az eddig összesen 78 kor. 80 fillér perköltség erejéig 1909. évi november hó 12-én bíróság felül foglalt és 750 koronára becsült 34 darab pitling bór ingóságok 1910. évi május hó 18-án délelőtt 8 órakor kezdetét veendő és Debreczenben, Borz-utca 18. szám alatt megtartandó nyilvános bírói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Az árverés az összes kielégítésre jogosított végrehajthatók javára elrendeltetik.

Debreczen, 1910. évi ápril. hó 30-án.

Oláh Géza,
bírói kiküldött.

Legjobb a Békési Róza Csikós szappana.

Központi Cipő- és Kalap-áruházban

DEBRECZEN, Dréher mellett

költözködés miatt

a raktáron levő összes

czipők, kalapok és fehérneműek

gyári árban adatnak el.

Telefon :
435
szám.

Gyári irodába

keresek egy urnót,

ki kereskedelmi érettségit tett s a magyar és német levelezésben, valamint a könyvelésben jártas.

Ajánlatokat kérek:
Debreczen vasuti posta 42. számú postafiók.

„PHÖNIX”
biztosító társaság

iroda helyiségeit

1910. évi május hó 1-től

a Hungária épület II. emeletére,
(Bejárát Arany János-u. 2.)

helyezte át.

Ujdonságok

Női kosztüm szövetekben,

Francia Delainekben,

Ruhavásznak és Zefirekben

nagy választékban kaphatók

Szabó Lajos Fiai

üzégnél,

DEBRECZEN, Rózsatér.

MUSCHONG-BUZIÁSFÜRDŐ
BUZIÁSI PHÖNIX ÁSVÁNYVIZ

BAKTERIUM MENTES természetes ásványvíz, üdít, gyógyít. Vese- és hólyagbajoknál, a vamedenceze idült hurutjainál, húgykő- és fényképződésnél, a légutak és a kiválasztó szervek hurutos bántalmainál kitűnő hatásúnak bizonyult. — Orvosilag ajánlva. — Főlerakat

Fried és Löwenheim fűszer és csomagolókereskedésében,
Debreczen, Piacz-utca 72. — Telefon szám 740

Mindentféle szőnyegek.

Ágy és asztalterítők, — Flanell takarók — Függyönyök — Diván takarók — Viaszos vászon — Linoleum !!!

Óriási raktára

Donogán és Somossy

üzégnél

Debreczen, Kistemplombazár.

FÉLIX-GYÓGYFÜRDŐ

Téli és nyári gyógyhely

NAGYVÁRAD MELLETT
Egész éven át nyitva.

Európa leggazdagabb kénes hévíz-forrása, vízhőfoka 49. C. 17 millió liter napi mennyiség.

Csusz, kőszvény, ischlás, izadmányok és női betegségek ellen.

1909. évben 9200 beteg hagyta el gyógyultán

és javultan a páratlanul hatásos Félix-fürdő gyógyforrásait, tükör-kád, iszapmód és szénsavas fürdők, 250 kényelmes lakószoba, társalgó, zongora- és olvasóterem, kitűnő vendéglők, állandó elsőrendű cigányzene, vasárnaponként katonazene, tennispálya, gondozott sétautak, 400 holdas park és fenyveserdő, 16 személyvonat közlekedik május 1-től a Félix-fürdő állomására naponta. Posta, távirás, interurban telefon, — Curtaxe és zenedíj nincs. — Prospektust küld az Igazgatóság

Még a
Halley üstökös

— fénye sem közelítheti meg a —

Bocskay
czipő-krém

ragyogó fényességét.

Kérje mindenütt!

Piacz-utca 72. sz. a házban egy teljes kényelemmel berendezett két szoba, előszoba és fürdőszobából álló

lakosztály

akár garcon lakásnak, akár irodahelyiségnek

kiadó.

Értekezhetni ugyanott.

LÁSZLÓ ZSIGMOND
ÁLLATORVOSI

RENDELŐ-IRODÁJA

nagy és kis állatok részére Csapó-u. 30.
Telefon 558. sz.

638—910. P.

Hirdetés.

A presbyterium megbízása folytán közhírré tesszük, hogy egyházközségünk választó tagjainak névjegyzéke az egyházi törvények I. t.-c. 19. § a értelmében készen van és ez évi május 15-től 25-én estli 5 óráig az egyház számvevői hivatalában közszemlére kitétetik, hol azt ebben az időben a hivatalos órák alatt bárki megtekintheti és ellene ez idő alatt az egyház iktatói hivatalában írásban felszólamlást adhat be, a felszólamlásra hozandó határozat ellen pedig, mely az illetővel írásban fog közölni, ez évi június hó 5-től 20-áig az espereshez felelbezhethet.

Debreczen, 1910. május hó 6.

Dicsőfi József,
lelkészelnök.

Kovács,
főgondnok.

Betoncsövek, kutgyűrűk,

Műkő burkolati lapok, Beton és Terrázó munkák, Keramit burkolatok, — Aszfaltmunkák.

Csatornázásokat

vállal

Lukács Vilmos és Testvére

ezementárúgyára,

DEBRECZEN, Hatvan-utca 5.

Telefon 308. Gyártelep Ferenc József-ut.

Apró hirdetések.

Levelezés.

Nőül venném azon hölgyet, ki butor-berendezését a Fehér J. új butornagyáruházában szerzi be. Hunyadi utca 17. a vasuti állomás közelében. Dus választék, olcsó árak.

Betöltendő.

10 korona havi fizetéssel tanuló leányok felvételnek a Debreczeni Egyesült Zsinór és Paszomány Gyárban Piacz u. 32. sz. Ugyanott 2 fű tanulónak teljes ellátással felvételnek.

Bolliszó'ga lisztüzletbe azonnal felvétetik Hatvan-utca 65.

Hetes fű fűszerüzletbe kifutónak fizetéssel felvétetik azonnal, Szent-Anna utca 39. szám.

Irodista szép és gyorsírású fűszernagykereskedésbe felvétetik. Czim a kiadóban.

Féltároló felvétetik a Harmathy antikváriumban. Fűvészkeret-utca 14.

A „Debreczeni Tejesernokba” Széchenyi-utca 25. azonnal felvétetik egy megbízható (izr.) ügynök és egy józan életű tejkihordó kocsis.

Adás-vétel.

28 krajczárért fejel férfi vagy női harisnyát Bányás Emill villanyörre berendezett harisnyagyára. Debreczen, Tiszapalota

Kitűnő órák, legújabb divatu ékszerek legjutányosabb árban, valamint javítások legjobb szakértelemmel eszközöltetnek az elsődrendű órák műhelyben Bauer Károlynál Piacz-u. 75. Iparbank szemben.

Az új részletáruházban a mai naptól fogva nagyon olcsón beszerezhető minden hiteles család heti 2 kor. havi 4 korona részletfizetés mellett ruházati szükségletét, nagy választék női és férfi kabátok, öltönyök, vászon, kanavász, szőnyeg, függöny, paplan, ruhaszövetek. Meghívásra hához meggyünk rendelést felvenni. Adler és Schwarz Simonffy-u. 6. tejiacccal szemben

Bárta fűrdőben villák egészben vagy szobánként konyhakkal vagy anélkül a nyári időnyre kiadó. Batthyány utca 9.

Weisz Ferenc épület és mű-butor-
asztalos
Muzik-kr.-u. 60. Készít minden az asztalos szakmába vágó munkákat elsődrendű kivitelben, mérsékelt árban.

Új harisnya kötések és fejtészek. A legfinomabb D. M. C. pamutból, a legolcsóbb árban készülnek, az Egyesült Zsinór és Paszomány Gyárban Debreczen, Piacz-utca 32.

Eladó butorok egy komplett ebédlő. hálószoba és konyha berendezés jutányos ár eladó elköltözés miatt. Czim a kiadóban.

Allig használt férfi divat és cipő üzlet berendezés félárban eladó, Piacz utca 47.

Új rendszerű női férfi divatárak és butor-eladás. A mai naptól kezdve minden hitelképes egyéni kényelmes heti vagy havi részletfizetés mellett szerezhető be nálam szűk-ségletű női divat cikkekben, női kabátok, férfi öltönyök, felöltők, mindennemű vásznak és canavásznakban, saját készítésű cloth és Caschmir paplanokban, valamint egyszerű és modern butorokban. A készpénz mellett áráknál mindössze 5% árkülönbség. Kaiser Salamon, Hatvan-u. 2'

Homoki faj boralmat, kiváló jó minőségűek, hordó számra is eladom. Dr. Weisz Bernát ügyvéd Piacz utca 30.

Bárhöl hirdett könyv legolcsóbb a Harmathy antikváriumban, Fűvészkeret-utca 14. szám. Képeslapok, levélpapírok leszállított áron!

Őnt is érdekli! hogy vászon, kanavász, legfinomabb fehér és színes damaszt-étkészletek, férfi és női szövetek, ugyancsak felöltők, szőnyegek, csipke és szövet függönyök, ágyszerítők legolcsóbb árak mellett beszerezhetőek heti vagy havi részletfizetésre az ujonnan berendezett és dusan felszerelt Kohn Hermann utóda Zempliner Arthur Hatvan-u. 17. sz. alatti áruházában.

Friss reggeli tejelemlől 40-50 liter kitűnő tej naponta leszállításra átadó. Czim a kiadóhivatalban.

Épület bádogos munkákat valamin javítását és festését legolcsóbban, legmegbízhatóbban készíti Burg Ignácz Váru. 2.

Butorok legolcsóbban kaphatók, havi részletfizetésre is. Weisz Gyula asztalos és kárpitosnál, Széchenyi-u. 19. Minden kárpitos munkát felvállal.

Borot pinczét 50-80 hordóra valót keresek. Dr. Weisz Bernát ügyvéd Piacz utca 30.

Lakás

Egy elegáns külön bejáratu butorozott szoba azonnal kiadó Piacz utca 79.

Különféle.

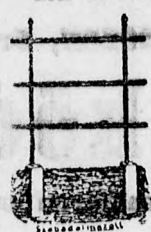
Női fodrász terem, ondulálás, champoling hajmosás, villanyos szárítás, hajfestés, hajmunka különlegességek csakis Weisz Edéné termében Piacz 38. Kifésült hajat legmagasabb árban veszek. Telefon 759.

Szép csak az lehet, ki Mauthner Lillom-crémjét használja. — Vételnél Mauthner névre ügyeljünk. Kapható Arany-Angyal gyógyszerár Debreczen, Piacz- és Szent-Anna-utca sarok

18 éves csinos szőke (pék-mester egyetlen leánya) 400.000 korona vagyonnal kissé tulság fejlett testalkatu óhajt mislőbb férjhez menni tisztessé jelemű fiatal emberhez. Csakis komoly ajánkozók kapnak választ. L. SCHLESINGER Berlin 18.

Olcsó szabadalmazott, tömbös beton oszloppal cséves

sodronykerítések

és szabadalmazott szőlőlugas

oszlopokat

készít:

Neubauer János

sodronyműgyáros

DEBRECZEN,

Kétfalomb-utca 4.

Rivánatra képes árjegyzéket küld ingyen és bérmentve

Nemes faju gyümölcsfák

mint: alma, körte, őszibarack, szilfa, kajszinbarack, ringlőh, meggy és cseresznyefák

Különösen erős minőségben

1 drb. 1.20 Kor. 25 drb-on felül 1.10 Kor. 50 drb-on felül 1.— Kor. Azonkívül: magastörzsű birsalma, diófák, diszcserjék, fenyőfák, futó cserjék, rózsafák, cserép és futórózsák, óriási mennyiségben a legolcsóbb árakon.

Tessék növény és mag árlapotat kérni

Kontsek Géza

Debreczen, Kossuth-utca.

481-1910. v. k. szám.

Arverési hirdetmény.

A debreczeni kir. járásbírósnak V. 4182/5. 1909. sz. végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Pannónia magyar irodalmi int. részére debreczeni lakostól 150 korona 60 fill. tőke, ennek 1908. évi január hó 1. napjától számítandó 5 százalékos kamatai és az eddig összesen 63 korona 16 fill. perköltés erejéig 1908. évi december hó 3-án bíróilag felülfoglalt és 2338 kor. — fillérra becsült butorokból álló ingóságok 1910. évi május hó 19-én d. e. 9 órakor kezdetét veendő és Piacz utca 70. szám a'att megartandó nyilvános bírói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is elfognak adni.

Az árverés az összes kielégítésre jogosított végrehajtatók javára elrendeltetik.

Debreczen, 1910. április hó 28-án.

Oláh Géza bírói kiküldött.

Az építettő és építő közönség figyelmébe.

Már sokan tudják hogy ajánlatot az építkezésnél a Karczagi Aggyag ipar termékeivel is költségvetést csináltatni, mivel a karczagi géposerép könnyűségénél fogva olcsóbb tetőszerkezetet igényel, ugyanis míg a kézi cserép csak 15-16 cm. széles és sulya drb.-ként 1.30-1.40 kg. addig a géposerép 17 1/2 cm. széles és sulya drb.-ként 1.30-1.35 kg. tehát 10-12 %-al könnyebb, kézi cserépből szükséges 43-45 drb. sulya 55-63 kg. addig □ méterenként, gép cserépből szükséges 36 drb. sulya 46 kg. Eső után az arány még rnszabb, mivel a kézi cserép 20-25 % vizet vesz fel tehát eső után négyzet méterenként 70-80 kg. sulyu lesz addig a géposerép csak 8-9 % vesz fel és így négyzet méterenként 50-51 kg. lesz. A nyers falazati téglával mivel azokat 1/4, 1/2, 3/4 és 1. nagyságba is készíti fenti gyár, szép falat kapunk, melynek fentartására sem kell gondolni. A vevő közönség kényelmére a helybeli fakereskedésekben raktárt lehetett tennünk, de megrendelhetők gyártmányaink gyárvezetőségünkél is vagy alulírott tulajdonosnál.

LÓWI ARMIN

Karczagi aggyagipar tulajdonosnál, Széchenyi utca 23.